

ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2018 г. в област Търговище са регистрирани 950 родени деца, като от тях 947 (**99.7%**) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените са нарастнали с 9 деца, или с 1.0%.

Коефициентът на обща раждаемост¹ в област Търговище през 2018 г. е 8.5‰, а през предходната 2017 г. той е бил 8.3‰.

Броят на живородените момчета (498) е с 49 повече от този на живородените момичета (449), или на 1 000 родени момичета се падат 1 109 момчета.

В градовете и селата живородените са съответно 495 и 452 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 8.2‰, а в селата - 8.8‰. През 2017 г. тези коефициенти са били съответно 8.0 и 8.7‰.

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2018 г. средният брой живородени деца от една жена в област Търговище е 1.63.** За сравнение, през 2001 г. той е бил 1.41 деца, а през 2017 г. - 1.57 деца.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете е **26.1 години.**

През 2018 г. броят на живородените извънбрачни деца в област Търговище е 483, или 51.0% от всички живородени. Относителният дял на извънбрачните раждания е по-висок в селата (55.3%) отколкото в градовете (47.1%). Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на фактическите съжителства сред младите хора.

Смъртност

Броят на умрелите през 2018 г. в област Търговище е 1 823 души, а коефициентът на обща смъртност³ - 16.3‰. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 24 случая, или с 1.3%.

Смъртността сред мъжете (17.2‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (15.4‰). През 2018 г. на 1 000 жени умират 1 062 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (19.0‰) отколкото в градовете (14.0‰).

През 2018 г. в областта са починали 6 деца на възраст до една година. Коефициентът на детска смъртност⁴ е 6.3‰, като през 2017 г. той е 8.5‰, а през 2001 г. – 14.9‰.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

² Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзrastовата плодовитост през отчетната година.

³ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

⁴ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

Бракове и бракоразводи

Регистрираните юридически бракове през 2018 г. в област Търговище са 538 - с 23 повече спрямо предходната година. От всички регистрирани бракове 43.9% (236) са сред населението в градовете, докато в селата са сключени 302 брака. Коефициентът на брачност е 4.8‰, като през 2017 г. той е бил 4.6‰.

Броят на разводите през 2018 г. е 122 и е с 33 по-малко от този през 2017 година. От всички прекратени бракове 64.8% се отнасят за населението в градовете.

Вътрешна и външна миграция на населението

През 2018 г. в преселванията между населените места в област Търговище са участвали 1 099 лица.

От преселващите се в страната 1 938 са избрали област Търговище за свое ново местоживеене. Областите с най-големи относителни дялове в миграционния поток към област Търговище са София (столица) – 6.7%, Шумен – 6.3% и Велико Търново – 6.2%.

През 2018 г. 466 души са променили своя настоящ адрес от област Търговище в чужбина, а 712 лица са променили своето обичайно местоживеене от чужбина в област Търговище.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. **През 2018 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на област Търговище е намаляло с 876 души.**

Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествения прираст, е минус 7.8‰**. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 5.8‰, а в селата - минус 10.2‰, или намалението на населението в областта в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

През 2018 г. всички общини в област Търговище имат отрицателен естествен прираст.

Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва и механичният прираст (нетното салдо от външната миграция), който е отрицателен - 1 човек. Той се формира като разлика между броя на заселилите се и изселилите се от областта.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационната система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Национална агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееене на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.